

1.9.1

54a (משנה א') → 54b (דעני בתרייהו אמן)

Note: since all of the משניות of the chapter are presented together, we'll only study the first משנה and its attendant discussion and analysis; therefore, only those פסוקים relevant to that material are brought here.

1. ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים: שמות פרק יח פסוק י'
2. ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חמה מימינם ומשמאלם: שמות פרק יד פסוק כב
3. ויעמדו הפהנים נשאי הארון ברית ה' בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן: יהושע ג:ז
4. על כן יאמר בספר מלחמת ה' את זהב בסופה ואת הנחלים ארנון: ואשר הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב: במדבר כא:ד-טו
5. והאיש משה עניו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה: במדבר פרק יב פסוק ג
6. ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל ה' ויחדלו הקלות והבדר ומטר לא נתפ ארצה: שמות פרק ט פסוק לג
7. ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו: במדבר פרק כו פסוק יח
8. ... וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עזקה וימתו רבים אשר מתו באבני הברד מאשר הרגו בני ישראל בחרב: יהושע י:א
9. קומה ה' הושיעני אלהי כי הפית את כל איבי לחי שני רשעים שפרת: תהלים פרק ג פסוק ח
10. וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בגידו מזה אהד ומזה אהד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש: שמות ז:ב
11. ותבט אשתו מאחרי ותהי נציב מלח: בראשית פרק יט פסוק כו
12. וירע העם ויתקעו בשפרות ויהי כשמע העם את קול השופר ויריעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתי ויעל העם העירה איש נגדו וילכדו את העיר: יהושע פרק ו פסוק כ
13. ויהי בשחת אלהים את ערי הכפר ויזכר אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט: בראשית יט:ב

- I ברוך...שעה נסים לאבותינו במקום הזה בני"י, he says to be made at special locations
- a Miracles: at a spot where a miracle occurred on behalf of בני"י, he says to be made at special locations
 - b Idolatry: a place where idolatry was destroyed – ברוך...שער עבודה זרה מארצו – ברוך...שער עבודה זרה מארצו
- II Source: v. 1
- a Question: do we only make a ברכה on a נס done for the many – not for the individual?
 - b Support: ברוך...שעה לי נס במקום הזה whenever there ruled that a man who was saved from a lion should say ברא
 - c Answer: everyone is obligated to say the ברכה for a נס של רבים; only the beneficiary makes the ברכה for נס של יחיד
- III Lists of places where a person must give thanks and praise to God:
- a מעברות הים v. 2
 - b Crossing of the ירדן v. 3
 - c Crossing of wadi Arnon: v. 4
 - d Rocks of "ElGabish": the rocks of ברד in מצרים and the rocks of ברד of יהושע (vv. 5-8)
 - e Rock which wanted to cast on Israel: v. 9
 - f Rock which sat on (in מלחמת עמלק): v. 10
 - g Lot's wife: v. 11
 - i Question: all the others are miracles – this is punishment?
 - ii Answer: the ברכה said here is האמת
 - 1 Challenge: ברייתא states "praise and thanks"
 - 2 Answer: for לוט, we say דיין האמת; for לוט, we say בזכר הצדיקים
 - h Walls of יריחו which were swallowed up: v. 12
 - i Challenge: didn't they fall (not swallowed)? (v. 12)
 - ii Answer: since the height and width were the same, it was "swallowed"
- IV obligation of הגומל (based on ק"ז – see reverse side)
- a Applies to four circumstances: seafaring, desert travel, someone seriously ill who recovers and someone who was imprisoned and got out.
 - i Wording: ברך...גומל חסדים טובים
 - ii וירוממוהו בקהל עם must be said in front of 10, as per אבני
 - iii ובמושב זקנים יהליוהו 2 of them must be elders as per זוטרא
 - 1 Challenge (ר"ב אשי): perhaps all must be elders?
 - 2 Answer: doesn't state בקהל זקנים – states עם בקהל
 - (a) Challenge: perhaps we need 10+2 (elders) – קשיא
 - b Story: יהודה ר' חנא of Baghdad came to visit him with students, and they said to him:
 - i ברכה: "Blessed is ה' who gave you to us and did not give you to the ground"
 - ii He responded: you have exempted me from reciting הגומל
 - 1 Must be: that there were 10 there (as above) and he answered אמן